

Ustad pedaqoq, peşəkar maliyyəçi

Xalq arasında öz davranışları ilə böyük diqqət çəkən elə şəxslər olub ki, əsrlər ötdükcə yaddaşlarda yaşayıb, onların xatirəsi əbədiləşib. Belə insanların həyatı, fəaliyyəti elinə, xalqına, vətəninə xidmətə həsr olunur. Müdriklər demişkən: "Xalq üçün yaşanan ömür əsl insan ömrüdür". Məhz buna görə də belə insanların ömrü çətin, maraqlı və şərəfli, başı isə həmişə el içində uca olur. Çünki onlar öz xoşbəxtliyini, səadətini, varlığını, vətənə, xalqa ləyaqətlə xidmətdə görürlər.

Tam məsuliyyət və qürurla deyə bilərim ki, belə insanlardan biri də ustad pedaqoq, sözün əsl mənasında gözəl insan, əməkdar iqtisadçı, peşəkar maliyyəçi Tuqay Qəmbər oğlu Rəhimovdur.

Mən onunla 1956-1958-ci illərdə Bakı Maliyyə-Kredit Texnikumunda tələbə ikən tanış olmuşam. Sonralar texnikumu qurtarıqdan sonra təyinat ilə Maliyyə Nazirliyində Dövlət Sığorta İdarəsində (1958-1960-cı illərdə) işləyən dövrlərdə aramızda səmimi ünsiyyət qurulub. Bu ünsiyyət sonralar dostluğa çevrilmişdi. Bütün bu illər ərzində T.Rəhimov mənim düşüncəmə gözəl ailə başçısı, istedadlı, peşəkar sığortacı kimi həkk olmuşdur.

Tuqay Rəhimov 1914-cü ildə Azərbaycanın dilbər guşələrindən biri olan Şuşada sənətkar ailəsində dünyaya göz açmışdır.

O, 1922-1930-cu illərdə Şuşa şəhərinin ikipilləli 9 illik məktəbində oxumuş və müəllim ixtisası almış, məktəbi bitirdikdən sonra Ali Pedaqoji İnstitutunun fizika-riyaziyyat fakültəsinə daxil olmuşdur. İki il burada təhsil aldıqdan sonra ailə vəziyyətinin ağır olması ilə əlaqədar təhsilini yarımçıq qoymaq məcburiyyətində qalmışdır.

1932-1938-ci illərdə Bərdə rayonunun Güloğlular və Qarabağlı kəndlərinin nətəmm orta məktəblərində müəllim kimi işləmiş, çox keçmədən bu rayonun Maarif Şöbəsinə metodist-inspektor vəzifəsinə təyin edilmişdir. Bir neçə orta məktəbdə direktor işləyən 28 yaşlı Tuqay Rəhimov 1942-ci ildən Bərdə rayonunun Maarif Şöbəsinin direktoru vəzifəsini daşımağa başlayır. 1942-ci ilin sonunda onun fəaliyyət dairəsində dəyişiklik baş verir. Belə ki, həmin illərdə o, SSRİ Maliyyə Nazirliyinin Bərdə rayonu üzrə Dövlət Sığorta İdarəsinin rəisi təyin edilir və məhz bu ildən etibarən sona kimi ömrünün sığorta işinə həsr edir.

1952-ci ildə T.Rəhimov Gəncə vilayətinin yaradılması ilə əlaqədar Gəncə vilayəti üzrə Dövlət Sığorta İdarəsinin rəisi təyin olunur. Burada çalışdığı müddət ərzində onun böyük əməyi və zəhməti hesabına Gəncə vilayəti üzrə Dövlət Sığorta İdarəsi respublika sığorta sistemində qabaqcıl təşkilatlardan birinə çevrilir.

1953-cü ildə T.Rəhimovun bacarığı, əməksevərliyi və o cümlədən pedaqoji fəaliyyəti nəzərə alınaraq respublikada sığorta sahəsində kadr hazırlığını inkişaf etdirmək məqsədi ilə o, Maliyyə Nazirliyinin tabeliyində olan Maliyyə-Kredit Texnikumunda tədris işləri üzrə direktor müavini təyin edilir. 1949-1954-cü illərdə o, Moskva şəhərində Ümumittifaq Qiyabi Maliyyə İnstitutunda təhsilini davam etdirərək ali təhsilli iqtisadçı ixtisasına yiyələnir.

O, daima öz üzərində çalışır və peşəkarlıq səviyyəsini durmadan artırır. Bunun nəticəsi kimi 1958-ci ildə Respublika Maliyyə Nazirliyi onu Azərbaycan SSR Dövlət Sığorta Baş İdarəsinin rəis müavini kimi yüksək vəzifəyə təyin edir. On il sonra daha böyük etimad göstərilərək Respublika Dövlət Sığorta Baş İdarəsinin rəisi vəzifəsinə təyin olunur və həmin illərdə Maliyyə Nazirliyi kollegiyasının üzvü seçilir.

Tuqay Rəhimov idarəyə rəis təyin olunduqdan sonra respublikada sığorta işi sürətlə inkişaf etməyə başlayır. 70-ci illərdə ölkə iqtisadiyyatında baş verən müsbət

meyillər sığortanın inkişafına da təsir edir və Azərbaycan İttifaq respublikaları arasında qabaqcıl yerlərdən birini tutur. SSRİ Dövlət Sığortasının bütün sahələrini, mühasibat, maliyyə işini, kənd təsərrüfatının sığortası, əhali əmlakının sığortası, şəxsi sığorta işini mükəmməl bilməklə yanaşı, həmin dövrdə SSRİ Dövlət Sığortası Baş İdarəsində təlim və qaydaların, normativ-hüquqi aktların hazırlanmasında da iştirak edirdi. Bütün təlim və qaydaların Baş İdarənin işçiləri tərəfindən hərtərəfli öyrənilməsi üçün texniki məşğələlər təşkil olunurdu. Respublikada sığorta işinin inkişafındakı əməyi yüksək qiymətləndirilərək Tuqay Rəhimov həmin dövrdə Ali Sovetin Fəxri Fərmanı ilə təltif olunur.

1981-ci ildə isə SSRİ Dövlət Sığortasının 60 illik yubileyi münasibətilə respublikada sığorta işinin təşkili və inkişaf etdirilməsində onun əməyi yenidən yüksək qiymətləndirilir və Fəxri Fərmanla təltif edilir.

Öz işinin əsl professionalı olan bu müdrik insan 1983-cü ildə ömrünün 69-cu ilində vəfat etmiş, öz vəsiyyəti ilə Qarabağın Şuşa şəhərində Cıdır düzündə dəfn edilmişdir.

Tuqay Rəhimov həyatın bərkindən-boşundan çıxan, vətənpərvərliyi ilə seçilən idarə rəhbəri olmuşdur. Peşəkarlığı, bacarığı sayəsində hansı vəzifələrdə çalışmasından asılı olmayaraq o, özünə və işçilərinə qarşı çox tələbkar, intizamlı olmuş, Dövlət Sığortası Baş İdarəsində çalışdığı vaxt ərzində kollektivin sevimlisinə çevrilmişdi. Həmin dövrdə sığorta orqanında çalışan işçilərin əksəriyyəti, demək olar ki, onun yetirməsidir.

Tuqay Rəhimov böyük həyat məktəbi keçmiş, böyük təcrübə qazanmış, çoxsaylı sığorta kollektivinin ağısaqqalına çevrilmişdir. Onun müdrik məsləhətləri, dəyərli fikirləri sığorta işinin rəvan getməsinə, peşəkar kadrlarının yetişməsinə böyük kömək göstərmişdir. Çox hafizəli bir insan idi, bütün sığorta sisteminin işçilərini ad və soyadı ilə tanıyır, gənclərə xüsusi qayğı ilə yanaşır, bacarıqlı və işgüzar gənclərin yüksək vəzifələrə irəli çəkilməsində onlara yardımçı olurdu.

Bu gün sığorta sistemində çalışan hər bir mütəxəssis Tuqay Rəhimovun işıqlı xatirəsini hörmətlə yad edir və daim yad edəcəkdir.

Bəybala XANKİŞİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Əməkdar iqtisadçısı, professor.